

KRIZOVÝ PLÁN

Samostatná příloha MPP č. 1

**Základní škola Jana Amose Komenského, Kollárova 19,
Karlovy Vary, příspěvková organizace**

Vypracovala: Mgr. Jana Bezdíčková

Obsah

Úvod	3
1. Obecný postup a rozdělení kompetencí	4
1.1. Pravidla pro vedení rozhovorů, záznamů a předávání informací	5
1.2. Výchovná komise	5
2. Bezprostřední ohrožení násilím nebo jinou mimořádnou událostí	6
3. Záškoláctví a skryté záškoláctví	6
4. Bezprostřední fyzické napadení	7
5. Opakovaná nekázeň nebo agrese bez akutního ohrožení	7
6. Šikana a kyberšikana	7
7. Krádež	7
8. Vandalismus a poškození majetku	8
9. Alkohol a jiné psychoaktivní látky	8
9.1. Podezření na intoxikaci	8
9.2. Nález alkoholu nebo podezřelé látky	9
9.3. Distribuce nebo podezření na držení nelegální látky	9
10. Tabákové, nikotinové a související výrobky	9
11. Týrané, zneužívané nebo zanedbávané dítě	10
12. Sebepoškozování	11
13. Poruchy příjmu potravy	11
14. Sebevražedné chování	12
15. Psychická krize / projevy duševního onemocnění	13
16. Netolismus – nadměrné užívání digitálních technologií	14
17. Hazardní hraní	14
18. Projevy rasismu, xenofobie, extremismu, antisemitismu	14
19. Projevy homofobie	15
20. Rizikové sexuální chování	15
20.1. Zveřejňování a šíření intimních zpráv, fotografií či videí	16
21. Negativní působení sekt, hnutí, subkultur	16

Úvod

Krizový plán stanovuje **závazný rámec postupu** zaměstnanců školy při podezření na rizikové chování, při jeho výskytu a v situacích ohrožujících bezpečí, zdraví nebo život žáků a zaměstnanců.

Plán je samostatnou přílohou č. 1 Minimálního preventivního programu. Podrobné postupy k šikaně a kyberšikaně jsou uvedeny v příloze č. 2 Školním programu proti šikanování. Kontakty na odborná pracoviště jsou vedeny v samostatné, průběžně aktualizované příloze.

Vychází z následujících dokumentů.:

- *Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. MSMT-21291/2010-28.*
- *Metodické doporučení ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování č. j. MSMT-780/2024-3.*
- *Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č.j. MSMT-21149/2016.*
- *Metodické doporučení pro školy a školská zařízení spolupráce škol a školských zařízení s PČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality páchané na dětech a mládeži č.j. MSMT-6167/2025-1.*
- *Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon; zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí; zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník; zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, vše ve znění pozdějších předpisů.*

1. Obecný postup a rozdělení kompetencí

1. Zachycení situace – Pracovník školy, který situaci zaznamená, podle potřeby zajistí bezpečí žáků, provede bezprostřední pedagogický zásah a informuje třídního učitele. Při bezprostředním ohrožení života nebo zdraví volat ihned složky IZS. Další postup se řídí povahou a závažností situace a příslušnou kapitolou krizového plánu.

2. Rozdělení kompetencí – Při řešení rizikového chování se vychází ze závažnosti, četnosti a charakteru konkrétní situace. Běžné kázeňské, vztahové a organizační situace řeší primárně vyučující nebo třídní učitel. Do řešení je zapojeno školní poradenské pracoviště v případech, kdy je situace opakovaná, závažná, má charakter rizikového chování, přesahuje kompetence třídního učitele nebo vyžaduje odborné posouzení a další intervenci.

A) Situace řešené třídním učitelem

- Třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími řeší běžné kázeňské obtíže, jednotlivé méně závažné případy porušování školního řádu a běžné konflikty mezi žáky bez známek šikany nebo závažného ohrožení.
- Třídní učitel zjišťuje okolnosti, jedná s žáky a podle potřeby se zákonnými zástupci, stanovuje opatření a sleduje jejich účinnost.
- Je zodpovědný za zajištění **dokumentace situace**.
- Postup může konzultovat s pracovníkem školního poradenského pracoviště (ŠPP). Samotná konzultace nepřenáší vedení případu ani jeho dokumentaci na ŠPP.

B) Zapojení školního poradenského pracoviště

- Třídní učitel zapojí příslušného pracovníka ŠPP zejména tehdy, pokud se obtíže opakují nebo zhoršují navzdory přijatým opatřením, vyžadují odbornou podporu nebo koordinaci více pracovníků či externích institucí.
- Při podezření na šikanu, závažné násilí, týrání, zneužívání, sebepoškozování nebo jiné závažné ohrožení informuje pracovníka ŠPP a vedení školy bezodkladně. V těchto případech se nečeká na předchozí vyčerpání opatření třídního učitele.

3. Převzetí případu a vedení dokumentace ŠPP

- Pokud koordinaci přebírá pracovník ŠPP, třídní učitel mu předá přehled dosavadního řešení a kopie relevantních záznamů. Pověřený pracovník založí případ do dokumentace ŠPP a vede navazující záznamy. Třídní učitel nadále spolupracuje a sleduje situaci ve třídě.

1.1. Pravidla pro vedení rozhovorů, záznamů a předávání informací

- Rozhovor s žákem / rodičem se provádí vždy **za přítomnosti dvou pedagogických pracovníků**.
- Z rozhovoru je nutné udělat **zápis**. Zaznamenávají se datum, přítomné osoby, ověřitelné skutečnosti, doslovná významná sdělení, provedená opatření / závěr / doporučení. Zápis podepíší všichni zúčastnění. V případě, že žák / rodič odmítne zápis podepsat, tuto skutečnost zaznamenáme.
- Zápisy o řešení a jednáních zakládá TU do dokumentace příslušného žáka nebo pracovník ŠPP do dokumentace ŠPP (Pokud je případ v koordinaci ŠPP.). Vždy **zabezpečené proti přístupu neoprávněných osob**. Informace se sdílejí pouze s osobami, které je potřebují k ochraně dítěte a řešení situace.
- Veškeré rozhovory a jednání se žáky, zákonnými zástupci i dalšími osobami probíhají **v klidném a bezpečném prostoru**, který zajišťuje soukromí a důstojnost všech účastníků. Citlivé situace se neřeší na chodbě, před třídou ani v přítomnosti nepovolaných osob.
- **Zákonní zástupci se zpravidla informují** bez zbytečného odkladu. Výjimkou jsou situace, kdy by informování mohlo dítě ohrozit nebo zmařit postup Policie ČR či OSPOD; tehdy škola postup konzultuje s příslušným orgánem.

1.2. Výchovní komise

- Výchovní komisi svolává ředitel školy nebo pověřený pedagog. Termín jednání je předem oznámen zákonným zástupcům žáka.
- Výchovní komise se svolává zejména při opakovaném rizikovém nebo nevhodném chování žáka, neúčinnosti dosavadních opatření, nedostatečné spolupráci žáka či zákonných zástupců nebo při závažném jednorázovém porušení školního řádu, které vyžaduje společné stanovení dalšího postupu.
- Jednání se zpravidla účastní:
 - vedení školy,
 - třídní učitel,
 - pracovník ŠPP – nejčastěji výchovný poradce nebo metodik prevence,
 - zákonní zástupci žáka,
 - žák, pokud je jeho účast vzhledem k věku a okolnostem vhodná,
 - podle povahy případu mohou být přizváni také další pedagogové, asistent pedagoga, speciální pedagog, zástupce OSPOD, Policie ČR nebo jiný odborník.
- Z jednání se pořizuje písemný záznam obsahující závěry, dohodnutá opatření, odpovědnost jednotlivých osob a termín vyhodnocení.

2. Bezprostřední ohrožení násilím nebo jinou mimořádnou událostí

- *Např. vniknutí ozbrojené nebo nepovolané osoby, probíhající útok, oznámení o výbušném zařízení, výbuch nebo jiné bezprostřední ohrožení.*
- *Konkrétní varovný signál, shromaždiště a odpovědné osoby jsou součástí neveřejné bezpečnostní dokumentace školy.*

1. Kdo zjistí bezprostřední ohrožení, **volá 158 nebo 112** a stručně sdělí kdo volá, co se děje, kde se událost odehrává a kolik osob může být ohroženo.
2. Pokud je to možné bez zvýšení rizika, aktivuje **interní způsob varování** a informuje vedení školy. Zaměstnanci se řídí nacvičeným bezpečnostním postupem a pokyny IZS.
3. Podle charakteru hrozby se provede **evakuace**, nebo uzamčení a ukrytí osob (**invakuace**). O vhodném postupu rozhoduje aktuální situace a **pokyny IZS**; automatická evakuace nemusí být při útoku bezpečná.
4. Pedagog vezme dostupný seznam žáků, udržuje skupinu pohromadě a hlásí chybějící nebo zraněné osoby. Nevrací se pro věci a nevystavuje sebe ani žáky dalšímu nebezpečí.
5. Žáci se uvolňují zákonným zástupcům jen podle pokynů vedení nebo IZS a s evidencí předání. Žáci se z místa shromáždění nerozesílají samostatně bez ověření bezpečnosti a rozhodnutí odpovědné osoby.
6. Vnější komunikaci, včetně informování rodičů a médií, koordinuje vedení školy prostřednictvím oficiálního školního informačního systému, pokud IZS neurčí jinak.
7. Po události škola zajistí dokumentaci, psychosociální podporu a vyhodnocení postupu.

3. Záškoláctví a skryté záškoláctví

- *Podmínky pro docházku jsou stanoveny školním řádem.*
1. Pedagog, který si všimne podezřelých vzorců absence, **informuje TU**.
 2. **TU vyhodnotí docházku žáka a identifikuje podezřelé vzorce absence.** Vede s žákem **podpůrný rozhovor**, jehož cílem je zjistit **důvody absence**.
 3. Následně proběhne **jednání se zákonným zástupcem** žáka, jehož cílem je objasnění důvodů nepřítomnosti a nastavení další spolupráce.
 4. Výstupem tohoto jednání může být **písemný požadavek školy**, aby zákonný zástupce dokládal nepřítomnost žáka ze zdravotních důvodů lékařským potvrzením. Žákovi je v takovém případě vydán **omluvný list**, který zákonný zástupce předkládá ošetřujícímu lékaři

k potvrzení každé další absence ze zdravotních důvodů. Po návratu do školy pak žák vždy doloží **omluvenku od lékaře do 2 vyučovacích dnů**.

5. TU průběžně **sleduje plnění** této povinnosti a vyhodnocuje další docházku žáka.

6. V případě, že nedojde ke zlepšení nebo zákonný zástupce nespolupracuje, svolá TU **výchovnou komisi**, účelem je rozbor nežádoucího chování žáka, zjišťování příčin i důsledků tohoto jevu a společné nacházení možných řešení.

7. V případě **neomluvených hodin** postupuje škola v souladu se školním řádem.

4. Bezprostřední fyzické napadení

1. Bezpečně **přerušit útok**, přivolat další dospělou osobu a oddělit účastníky. Nevystavovat sebe ani ostatní nepřiměřenému riziku.

2. Poskytnout **první pomoc**; při zranění nebo pokračujícím vážném ohrožení volat 155, 158 nebo 112.

3. **Zajistit dohled** nad účastníky a svědky, informovat vedení, třídního učitele a ŠPP.

4. Vést **oddělené rozhovory**, zaznamenat fakta, **informovat zákonné zástupce** a stanovit další opatření a podporu.

5. Opakovaná nekázeň nebo agrese bez akutního ohrožení

1. TU vede pohovor s žákem a zjištění souvislostí a potřeb.

2. Jednání se zákonným zástupcem (TU) a dohoda o společném postupu; záznam.

3. Při přetrvávání obtíží zapojení ŠPP, případně výchovné komise a nastavení podpory.

4. Pokud škola vyčerpala vlastní možnosti nebo je dítě ohroženo, spolupracujeme s PPP, SVP, OSPOD či Policií ČR podle povahy situace.

6. Šikana a kyberšikana

- *Závazné postupy pro počáteční i pokročilou šikanu, kyberšikanu, práci s obětí, agresorem, třídou a zákonnými zástupci jsou rozpracovány ve Školním programu proti šikanování.*

7. Krádež

1. **Zajistit základní informace a bezpečí** poškozeného; informovat třídního učitele a podle závažnosti vedení školy.

2. Provést věcný záznam. Neprovádět osobní prohlídky ani prohlídky věcí žáků a nepoužívat kolektivní nátlak k přiznání.
3. Je-li znám původce, vést s ním individuální rozhovor, zjišťovat okolnosti (např. nátlak jiné osoby, kompulzivní jednání) a usilovat o nápravu vztahu a škody.
4. Informovat zákonné zástupce dotčených žáků.
5. Policii ČR kontaktovat při podezření na trestný čin, závažné nebo opakované krádeži, neznámém pachateli podle okolností, nebo pokud o to požádá poškozený či jeho zákonný zástupce.
6. Při opakovaném jednání nebo známkách ohrožení dítěte zvážit zapojení OSPOD a odborné pomoci.

8. Vandalismus a poškození majetku

- *Podmínky pro zacházení se školním majetkem jsou stanoveny školním řádem.*
1. Zabránit pokračování jednání, zajistit bezpečí a zdokumentovat vzniklou škodu a známé okolnosti.
 2. Informovat TU a vedení školy; zjistit příčiny a souvislosti bez nátlaku a nepřipustných prohlídek.
 3. Se zákonnými zástupci projednat přiměřený způsob nápravy. Náhrada škody se řeší podle občanského práva, nikoli jako automatický kázeňský trest.
 4. Výchovná opatření se ukládají podle školního řádu s ohledem na okolnosti a závažnost.
 5. Při podezření na trestný čin, velkém rozsahu škody, nebezpečném jednání nebo souběhu s jiným rizikovým chováním kontaktovat Policii ČR, případně OSPOD.

9. Alkohol a jiné psychoaktivní látky

Postup se vztahuje také na nové psychoaktivní látky, výrobky s psychoaktivním účinkem, zneužitá léky a látky neznámého složení.

9.1. Podezření na intoxikaci

1. **Zabránit další konzumaci** a zajistit **dohled**. Látku nebo obal odebrat pouze tehdy, lze-li to provést bezpečně.
2. **Posoudit zdravotní stav**. Při poruše vědomí, dýchání, výrazné zmatenosti, křečích, agresivitě, neznámé látce nebo jiné nejistotě volat 155; žáka nenechat samotného.

3. Informovat vedení školy, pracovníka ŠPP a zákonného zástupce. Není-li možné bezpečné převzetí žáka, postup konzultovat se záchrannou službou (155), OSPOD nebo Policií ČR podle situace.

4. **Po stabilizaci sepsat záznam** včetně pozorovaných příznaků a sdělení žáka. Neprovádět vlastní chemické testování látky ani osobní prohlídku žáka.

5. Navázat pedagogickou intervencí a opatřeními podle školního řádu; při opakování nebo ohrožení dítěte zapojit odbornou pomoc a OSPOD.

9.2. Nález alkoholu nebo podezřelé látky

1. S látkou zbytečně **nemanipulovat**, neochutnávat ji a **netestovat**. Zajistit, aby k ní neměli přístup žáci.

2. O nález ihned **informovat vedení školy** a za přítomnosti dalšího pracovníka zaznamenat datum, čas, místo a okolnosti nálezů.

3. U podezření na nelegální návykovou látku volat Policii ČR, řídit se jejími pokyny a látku jí předat. Do předání ji bezpečně uzavřít a označit tak, aby nedošlo k další manipulaci.

4. Je-li látka nalezena u žáka, neprovádět jeho osobní prohlídku ani prohlídku věcí. Žák zůstává pod přiměřeným dohledem do příjezdu Policie ČR; informuje se zákonný zástupce, pokud policie neurčí jinak.

9.3. Distribuce nebo podezření na držení nelegální látky

- Při důvodném podezření na distribuci nebo přechovávání nelegální návykové látky škola bezodkladně informuje Policii ČR a postupuje podle jejích pokynů.
- Škola sama nevyšetřuje trestnou činnost, neprovádí prohlídky a nesnaží se látku identifikovat.
- Podle situace informuje zákonného zástupce a OSPOD; načasování informace nesmí ohrozit dítě ani policejní postup.

10. Tabákové, nikotinové a související výrobky

- Zahrnuje cigarety, elektronické cigarety a náplně, zahřívané tabákové výrobky, nikotinové sáčky, bylinné výrobky určené ke kouření a další výrobky podle aktuální právní úpravy.
- *Pozn. V případě kouření mimo prostory školy mimo plnění povinné školní docházky, pedagogický pracovník neuděluje kázeňská opatření. Může informovat rodiče nebo provést intervenci u konkrétního žáka. V případě podezření na držení tabákového výrobku pedagogický pracovník nesmí žáka prohledávat.*

1. Zabránit užívání ve škole nebo na školní akci a výrobek odebrat, lze-li to bezpečně.

2. Provést stručný záznam a zjistit základní okolnosti, zejména odkud žák výrobek získal; neprovádět osobní prohlídku ani prohlídku věcí.
3. Informovat zákonného zástupce a uplatnit opatření podle školního řádu.
4. Při podezření na otravu nikotinem nebo požití náplně volat 155. Při opakování, distribuci nebo ohrožení dítěte zapojit ŠPP, OSPOD a podle povahy věci Policii ČR.

11. Týrané, zneužívané nebo zanedbávané dítě

1. Důležitá je **všímavost pedagoga** – změny chování, prospěchu, fyzické stopy.
 - Pedagog by se měl pokusit navázat s žákem osobní kontakt. Rozhovor s dítětem nemusí vést pouze třídní učitel, ale i jakýkoliv jiný zaměstnanec školy, kterému žák důvěřuje. Další informace zjišťujeme citlivě od sourozenců, spolužáků.
2. Pracovník školy, který má **podezření na ohrožení dítěte** nebo se mu dítě (případně spolužák dítěte) svěřilo, se obrátí na TU a předá mu veškeré potřebné informace. V odůvodněných případech (např. nepřítomnost třídního učitele, nedůvěra žáka v třídního učitele) je možné obrátit se přímo na pracovníka ŠPP.
3. TU se obrátí na **pracovníka ŠPP**, předá mu informace, které zakládají podezření z týrání, zneužívání nebo zanedbávání dítěte, a situaci spolu **zkonzultují**.
4. Pracovník ŠPP na základě získaných informací a rozhovoru s žákem **vyhodnotí**, zda se jedná o situaci vyžadující podání oznámení na OSPOD, oznámení na Policii ČR, nebo intervenci školy, stanoví další postup a informuje vedení školy. V případě potřeby konzultuje s pracovníkem OSPOD nebo jiné organizace.

A) SITUACE VYŽADUJÍCÍ PODÁNÍ OZNÁMENÍ – AKUTNÍ OHROŽENÍ: V případě, že situace dítěte bude vyhodnocena jako **ohrožující zdraví a vývoj** dítěte, podá škola oznámení na OSPOD nebo Policii ČR a zároveň žákovi poskytuje podporu (ideálně ve spolupráci s OSPOD a dalšími podpůrnými službami).

1. Je potřeba **zajistit bezpečí** dítěte, v případě potřeby poskytnout první pomoc a zajistit lékařskou péči prostřednictvím rychlé záchranné služby (řeší jakákoliv dospělá osoba ve škole).
2. Jakmile je dítěti zajištěno bezpečí, informuje ten, kdo se o situaci dozvěděl, **pracovníka ŠPP, vedení školy** a třídního učitele dítěte.
3. Ve spolupráci ŠPP, TU a vedení bude rozhodnuto, zda kontaktovat **OSPOD či Policii ČR** nebo obojí.

4. V případě, že byly incidentu ohrožení přítomny jiné děti, je nutné zajistit jejich bezpečí a psychickou podporu.

B) SITUACE VYŽADUJÍCÍ INTERVENCI ŠKOLY – CHRONICKÉ OHROŽENÍ: Škola poskytuje žákovi podporu s cílem zlepšení situace a zabránění eskalace potíží, naváže spolupráci se zákonnými zástupci. Pokud se situace žáka nelepší (či eskaluje) nebo pokud rodiče ztratí motivaci ke spolupráci a neplní dojednané dohody, je namístě zhodnotit, zda škola vyčerpala své možnosti řešení žákovy nepříznivé situace a zda nenastal okamžik, kdy je nutné podat oznámení na OSPOD.

12. Sebepoškozování

1. Při čerstvém nebo závažném poranění **poskytnout první pomoc**, zajistit dohled a podle stavu volat 155.
2. **Informovat TU a pracovníka ŠPP**, který s žákem provede klidný, nehodnotící rozhovor. Zeptat se přímo, zda má žák myšlenky na smrt nebo sebevraždu. Doporučí odbornou pomoc, domluví konkrétní navazující kroky a plán bezpečí ve škole. Je vhodné stanovit jasná pravidla na půdě školy – např. domluva, že při nutkání žák přijde za učitelem. Sebepoškozování se netrestá.
3. Při sebevražedném riziku postupovat podle kapitoly 14. Žáka s akutním rizikem nikdy nenechávat samotného.
4. **TU informuje zákonného zástupce.** Výjimku tvoří situace, kdy by informování rodiče mohlo dítě ohrozit – tehdy se postup konzultuje s OSPOD nebo Policií ČR. Doporučí odbornou pomoc.
5. TU následně žákovi poskytuje **zvýšenou péči a podporu.**

13. Poruchy příjmu potravy

1. Při kolapsu, poruše vědomí, výrazné slabosti, dehydrataci nebo jiném akutním ohrožení volat 155 a zajistit dohled.
2. Při zjištění varovných signálů **informovat TU** a pověřeného **pracovníka ŠPP**, který vede citlivý rozhovor zaměřený na zdravotní stav a podporu, nikoli na vzhled, váhu nebo kontrolu jídla.
3. **Informovat zákonného zástupce**, doporučit vyšetření praktickým lékařem pro děti a dorost a odbornou psychologickou či psychiatrickou pomoc.

4. Domluvit s žákem a ZZ podporu ve škole a její vyhodnocování. Pokud rodiče odmítají zajistit péči a zdraví nebo vývoj dítěte je ohrožen, kontaktovat OSPOD.

5. TU následně žákovi poskytuje **zvýšenou péči a podporu**.

14. Sebevražedné chování

A) MÍRNÉ RIZIKO – myšlenky na sebevraždu

1. Při podezření pedagog obeznámí TU, pracovníka ŠPP, vedení školy.

2. Podpurný rozhovor s žákem – vede pracovník, který má s žákem dobrý, důvěrný vztah. Pokud žák neodpovídá a nechce mluvit, zeptáme se, zda není ve škole někdo jiný, s kým by mluvil radši, společně jej najdeme. Nebagatelizovat, brát vážně, nevyvolávat pocity viny. Neslibovat naprostou důvěrnost sdělených informací.

1. **Navázání kontaktu** – *Mám pocit, že se v poslední době trápíš... Mám o tebe strach... Vidím, že se v poslední době straníš ostatních... Pozoruji na tobě změny v poslední době... neděje se něco?*
2. **Specificky zaměřené otázky** – *Děkuji, že mi říkáš, jak se cítíš a co prožíváš... chápu to správně, že to, co mi říkáš, znamená, že si chceš ublížit? Slyšel jsem, že říkáš, že už nechceš žít... co jsi tím myslel? Když o tom takhle mluvíš, znamená to, že si chceš ublížit? Znamená to, že se teď bavíme o sebevraždě?*
3. **Poděkování za důvěru, poskytnutí podpory.**
4. **Navržení dalších kroků.** Žák musí vědět, co se bude dít dál.
5. **Představit možnost pomoci ve škole (ŠPP) i mimo školu.** Poskytnout konkrétní kontakty.

3. Rozhovor se zákonnými zástupci žáka – Citlivě informovat, nabídnout pomoc a oporu, doporučit návštěvu psychologa.

4. Následná zvýšená péče, sledování žáka. – Je možné s žákem vytvořit tzv. bezpečnostní plán, zejména u starších. (Příloha metodického doporučení Sebevražedné chování)

B) STŘEDNÍ AŽ VYSOKÉ RIZIKO – sebevražedné tendence

Ve chvíli, kdy má žák naplánovaný způsob, místo a datum sebevraždy, je ve vysokém riziku a v dané situaci je vhodné učinit následující kroky.:

1. Nepřetržitý dohled nad žákem: Jeden pedagog zůstává s žákem a nenechává ho o samotě (ideální je, když je pedagog stejného pohlaví jako žák, aby s ním případně mohl i na toaletu).

2. Podpurný empatický rozhovor – Podrobně uvedeno výše. Vysvětlit, že budou kontaktováni jeho zákonní zástupci. V případě zhoršení situace volat 155.

3. Zavolat si na pomoc další dospělou osobu, která pomůže situaci řešit, **informuje vedení** a volá **zákonným zástupcům**. Informuje je o situaci a domlouvá se na dalších krocích (včetně příjezdu do školy).

4. Předat zákonným zástupcům **kontakty na odbornou pomoc** v kraji.

5. Domluvit schůzku s rodiči, kde budou **domluveny další kroky**, zapojení žáka do výuky, plán pro případ, že se situace bude opakovat.

6. Následná zvýšená péče, sledování žáka. – Je možné s žákem vytvořit tzv. bezpečnostní plán, zejména u starších. (Příloha metodického doporučení Sebevražedné chování)

C) AKUTNÍ RIZIKO – pokus o sebevraždu

Jde o situace, kdy si žák ve škole patrně ublížil (např. pořezal se, spolykal prášky), chystá se k tomu či vyhrožuje, že si ublíží. První dospělý, který žáka najde, by měl:

1. Snažit se jednání zabránit, pokud lze, nebo **poskytnout první pomoc**.

2. Zůstat s žákem a nenechat ho o samotě.

3. Zavolat rychlou záchrannou službu (155).

4. Zavolat si na pomoc další dospělou osobu, která mu pomůže situaci řešit. Obeznámit vedení školy, zápis do knihy úrazů.

5. Zavolat zákonným zástupcům žáka a informovat je o situaci, předat kontakty na odbornou pomoc.

6. Po situaci vytvořit zápis, informovat vedení a pracovníka ŠPP.

7. Domluvit schůzku s rodiči, kde budou **domluveny další kroky**, zapojení žáka do výuky, plán pro případ, že se situace bude opakovat.

8. Následná zvýšená péče, sledování žáka, případně práce s třídním kolektivem – Je možné s žákem vytvořit tzv. bezpečnostní plán, zejména u starších. (Příloha metodického doporučení Sebevražedné chování)

15. Psychická krize / projevy duševního onemocnění

1. Při podezření pedagog obeznámí TU, pracovníka ŠPP.

2. Podpůrný rozhovor – vede pracovník, který má s žákem dobrý, důvěrný vztah. Domluva s žákem na dalších krocích (nedělat nic za jeho zády).

3. Rozhovor se zákonnými zástupci – obeznámit se situací, nabídnout pomoc a spolupráci, poskytnout kontakty na odbornou pomoc, domluvit se na dalších krocích.

4. Následná zvýšená péče, sledování žáka.

5. Následná komunikace s rodiči o dodržování domluvy.

Pozn. V případě nespolupracujícího postoje rodičů se může pedagog obrátit na psychologa PPP s žádostí o metodickou podporu pro práci s daným žákem, a to i proti vůli rodičů. Zároveň, pokud se jedná o ohrožení zdraví či života dítěte, je na místě kontaktovat OSPOD. V případě bezprostředního ohrožení zdraví dítěte či jeho okolí je na místě volat rychlou záchrannou službu.

16. Netolismus – nadměrné užívání digitálních technologií

1. Pedagog, který si všimne varovných signálů, obeznámí TU.
2. TU vede **podpurný rozhovor** s žákem, zjistí okolnosti, nabídne pomoc.
3. TU naváže **spolupráci s rodiči**, informuje o rizicích, domluví se na dalších krocích, popř. nabídne odbornou pomoc.
 - Možná opatření: omezení času hraní, stanovení limitů, zjištění příčin, podpora jiných zájmů, předcházení nudě apod.
4. Následná **zvýšená péče**, sledování žáka a vyhodnocování domluvených opatření.

17. Hazardní hraní

Pokud se hazardní hraní odehrává mimo školu, ale negativně ovlivňuje chování, prospěch, docházku, vztahy nebo psychický stav žáka, postup je obdobný jako v kapitole 16. Netolismus.

1. **Zastavit hazardní jednání** ve škole nebo na školní akci a zajistit případné peníze či předměty proti ztrátě bez osobní prohlídky žáků.
2. Zaznamenat základní okolnosti, informovat TU a zákonného zástupce.
3. Posoudit možné dluhy, nátlak, krádeže, online sázení nebo zapojení dospělé osoby; případně nabídnout odbornou adiktologickou pomoc.

18. Projevy rasismu, xenofobie, extremismu, antisemitismu

1. **Prostřednictvím rozhovoru s žákem / žáky zjistit hloubku přesvědčení či postojů** u jednotlivců a zjistit jejich případné vazby na extremistickou scénu mimo školu.
2. Následně **zjistit** rozšíření uvedených **postojů v kolektivu**, třídě, škole.
3. **Vyvolat diskusi** o problémech souvisejících s uvedenými postoji s cílem odhalit jejich příčinu.

4. Okamžitě a **razantně vystoupit proti projevům** intolerance mezi žáky vyvolanými uvedenými postoji a názory.

5. V případě zjištění uvedených hlouběji zakotvených postojů informovat zákonné zástupce a nabídnout jim spolupráci. V případě závažných projevů (především násilných) informovat Policii ČR.

6. **Zaměřit výuku** na tyto **problémy**, případně pozvat experty.

19. Projevy homofobie

1. Pedagog nevhodné **jednání ihned zastaví**, jasně pojmenuje jeho nepřijatelnost a zajistí bezpečí zasaženého žáka. Projevy nezlehčuje jako legraci nebo škádlení.

2. Zjistí základní okolnosti a **informuje TU**. Opakované, cílené či závažné projevy předá ŠPP a vedení školy.

3. TU, případně pracovník ŠPP, vede **oddělené rozhovory** se zasaženým žákem, svědky a následně s žákem či žáky, kteří se jednání dopustili. Rozhovory probíhají v soukromí a bez vzájemné konfrontace. Při naplnění znaků šikany škola postupuje podle Školního programu proti šikanování.

4. Při informování zákonných zástupců škola bez souhlasu žáka nesdílí domněnky ani důvěrné informace o jeho sexuální orientaci či genderové identitě.

5. Následná **podpora žáka** a práce s třídou.

20. Rizikové sexuální chování

Např. předčasný začátek pohlavního života, promiskuita, anonymní sex, prostituce, nepřiměřené projevy sexuality, realizace rizikových sexuálních praktik, konzumace pornografie.

1. TU nebo pracovník ŠPP vede se žákem **citlivý a nehodnotící rozhovor**. Zjišťuje především, zda je žák v bezpečí a zda nedochází k nátlaku, zneužívání nebo ohrožení jeho zdraví.

2. Podle závažnosti informuje zákonné zástupce. Žákovi a jeho rodičům doporučí odpovídající odbornou pomoc.

3. Pokud by informování zákonných zástupců mohlo dítě ohrozit nebo existuje podezření na zneužívání či trestný čin, škola kontaktuje OSPOD nebo Policii ČR.

20.1. Zveřejňování a šíření intimních zpráv, fotografií či videí

1. **Podpořit a uklidnit** zasaženého žáka, zajistit jeho bezpečí a sledovat případné projevy psychické krize.
2. **Zjistit základní okolnosti případu** – jak materiál vznikl, kdo jej vytvořil, získal nebo šířil, kde se nachází a zda nedochází k vydírání, kybergroomingu či dalšímu ohrožení.
3. **Zajistit dostupné důkazy** bez dalšího kopírování a šíření obsahu. Chránit totožnost a bezpečí zasaženého žáka i svědků.
4. **Informovat zákonné zástupce zasaženého žáka i původce jednání** a podle závažnosti zapojit odborné pracoviště, Policii ČR nebo OSPOD.
5. Na základě zjištění přijmout **odpovídající opatření**, zajistit další podporu žáka a realizovat následnou **preventivní práci** se třídou.

21. Negativní působení sekt, hnutí, subkultur

Samotný vzhled, hudební vkus, náboženské přesvědčení nebo příslušnost k subkultuře nejsou důvodem k zásahu. Škola reaguje na konkrétní projevy manipulace, izolace, nátlaku, zneužívání, zanedbávání nebo ohrožení zdraví a vývoje dítěte.

1. **Vést respektující rozhovor** a zachovat vztah důvěry, nesnažit se žáka zesměšnit, přesvědčit nátlakem nebo konfrontovat se skupinou.
2. **Zapojit pracovníka ŠPP** a podle potřeby odbornou poradenskou službu.
3. Informovat zákonného zástupce, není-li důvodné podezření, že je součástí ohrožení dítěte.
4. Při ohrožení zdraví nebo vývoje dítěte kontaktovat OSPOD, při podezření na trestný čin nebo bezprostředním nebezpečí Policii ČR.

Elektronický podpis - 30.09.2026
Certifikát autora podpisu:
Jméno: Mgr. Vilibald Schlapák
IČO: NTRCZ-70933782
Vydal: PostSignum Qualified CA 4
Platnost do: 16.09.2027